

A könyv a néprajzkutatók által eddig figyelmen kívül hagyott területre irányítja a figyelmet. A hagyományos néprajzkutatás nem tekinti feladatának az arisztokráciával való foglalkozást. Ez a munka arról igyekszik meggyőzni olvasóit, hogy az arisztokrácia egészen a második világháború végéig olyan mély nyomot hagyott a népeletben, annyira meghatározta egy-egy térség, település történetét, lakóinak mindennapjait, gazdasági, kulturális viszonyait, hogy ezek mellett a néprajztudomány sem mehet el szó nélkül.

Ez a könyv közel húszéves kutatómunka eredményeként bemutatja a putnoki uradalom (Putnok, Málé /ma Serényfalva/, Dédes /ma Dédestapolcsány/, Sajószöged és Bánréve) földesurainak, a gróf Serényi családnak a népeletre gyakorolt hatását. Rövid birtoktörténeti és családtörténeti áttekintés után szól azokról az eseményekről, melyekkel a Serényiek alapvetően, napjainkig kihatóan befolyásolták a térség népeletét. Ezek sorában szó esik a 18. századi telepítésekről, ezzel összefüggésben a vallási és etnikai viszonyok változásáról, a szlovák és morva telepések etnikai identitásának alakulásáról, egyházalapításról, különféle iskolatípusok alapításáról, a gazdasági élet területéről szólva az egykori Serényi mintagazdaságról, a filoxéra pusztítását követő gazdasági kísérletekről és egyéb gazdasági és urbanizációs kezdeményezésekről, mint a malom, a téglagyár, a posta, a vasút stb. A könyv egyik fejezetében számos olyan epizód, történet kerül bemutatásra, melyek jobban megvilágítják a térség lakosságának a Serényiekkel való kapcsolatát. A könyv utolsó fejezete összegezi a koronként föléledő Serényi kultusz tárgyi és szellemi emlékeit.

A könyv tartalomjegyzéke:

1. Bevezetés
2. Kutatótörténeti előzmények
3. A Serényiek birtokai, különös tekintettel a magyarországi birtokrészekre
4. A Serényi család története a kezdetektől a 19. századig
5. A Serényi család 19-20. századi története
6. A Serényiek szerepe az újratelepítésben
7. A Serényiek és az egyház
8. A Serényiek és az oktatás
9. A Serényiek szerepe Putnok és térségének gazdasági életében és urbanizációjában
10. A Serényiek kapcsolata a lakossággal és a róluk fennmaradt történetek
11. Serényi-kultusz – nem csak Putnokon
 - Magyar és idegen nyelvű összegzések
 - Képek jegyzéke
 - Hivatkozott források
 - Genealógiai táblák

A könyv a Herman Ottó Múzeum Officina Musei sorozatának 21. köteteként látott napvilágot. Terjedelme 318 oldal + 9 oldal behajtogatott leszármazási tábla. A 200 oldalas szöveges részt 118 oldal – többségében színes – fotó teszi élvezetesebbé. A tartalmi részt angol, német és szlovák nyelvű összegzés követi, majd a 239 db-os képjegyzék és 16 oldalas forrásjegyzék zárja.

A könyv a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola számára 2010-ben benyújtott értekezés javított és bővített változata.

A kötet a Nemzeti Kulturális Alap, a Gömör-Kishonti Múzeum Egyesület, a Serényi család tagjai (Dr. Serényi Péterné Kertész Ágnes, Serényi Margit, Serényi Gábor, Serényi Géza, Serényi Péter), valamint Hadobás Sándor és a Pan Trade Kft. támogatásával jelent meg.

A könyv a néprajzkutatók által eddig figyelmen kívül hagyott területre irányítja a figyelmet. A hagyományos néprajzkutatás nem tekinti feladatának az arisztokráciával való foglalkozást. Ez a munka arról igyekszik meggyőzni olvasóit, hogy az arisztokrácia egészen a második világháború végéig olyan mély nyomot hagyott a népéletben, annyira meghatározta egy-egy térség, település történetét, lakóinak mindennapjait, gazdasági, kulturális viszonyait, hogy ezek mellett a néprajztudomány sem mehet el szó nélkül.

Ez a könyv közel húszéves kutatómunka eredményeként bemutatja a putnoki uradalom (Putnok, Málé /ma Serényfalva/, Dédes /ma Dédestapolcsány/, Sajószöged és Bánréve) földesurainak, a gróf Serényi családnak a népéletre gyakorolt hatását. Rövid birtoktörténeti és családtörténeti áttekintés után szól azokról az eseményekről, melyekkel a Serényiek alapvetően, napjainkig kihatóan befolyásolták a térség népéletét. Ezek sorában szó esik a 18. századi telepítésekről, ezzel összefüggésben a vallási és etnikai viszonyok változásáról, a szlovák és morva telepesek etnikai identitásának alakulásáról, egyházalapításról, különféle iskolatípusok alapításáról, a gazdasági élet területéről szólva az egykori Serényi mintagazdaságról, a filoxéra pusztítását követő gazdasági kísérletekről és egyéb gazdasági és urbanizációs kezdeményezésekről, mint a malom, a téglagyár, a posta, a vasút stb. A könyv egyik fejezetében számos olyan epizód, történet kerül bemutatásra, melyek jobban megvilágítják a térség lakosságának a Serényiekkel való kapcsolatát. A könyv utolsó fejezete összegezi a koronként föléledő Serényi kultusz tárgyi és szellemi emlékeit.

ISSN 1217-033X
ISBN 978-615-5525-02-05

A SERÉNYIEK HATÁSA A GÖMÖRI NÉPÉLETRE

Bodnár Mónika

Bodnár Mónika

A SERÉNYIEK HATÁSA A GÖMÖRI NÉPÉLETRE

Miskolc, 2014